

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
ШЫМКЕНТ ҚАЛАСЫНЫҢ БІЛІМ БАСҚАРМАСЫ
Ә.Кастеев атындағы өнер және дизайн колледжі

«Art studio 'Keskinder' (Art studio 'Keskinder')»
"31" 08 2021 ж.

ЖҰМЫС ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Кәсіптік модуль: КМ 01:КМ1 Эскиздер жасай отырып, суреттегі көркем сауаттылықты меңгеру

(пән) атауы: **ОН 1.1.** Мүсін шеберлігінің негіздерін меңгеру.

ОН 1.2. Эскизді жүргізудің әдістемелік дәйектілігі мен кезеңдерін сақтау.

ОН 1.3. Эскизді орындау барысында графикалық құралдарды қолдана отырып, әртүрлі әдістер мен тәсілдерді қолдану.

ОН 1.4. Композицияның сипаттамалық формалары мен құрылымын модельдеу.

ОН 1.5. Фигура құрылымының пропорциялары мен негізгі ерекшеліктері туралы білімді меңгеру.

ОН 1.6. Мүсіндік нысанның орналасуын жоспарлау.

ОН 1.7. Үлгілерді нобайлар бойынша жасау.

ОН 1.8. Мүсіндік туындыларды құру тәсілдері мен ережелерін меңгеру.

Мамандық: 02130100 - «Кескіндеме, мүсін және графика» (Түрлері бойынша)

(коды және атауы)

Біліктілік: 4S021301023 – Суретші - мүсінші.

(коды және атауы)

ҚР білім және ғылым министрлігінің 2017 жылғы " 31 " 10 № 553 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспары негізінде жасалған.

Оқыту нысаны: күндізгі негізгі орта білім базасында.

Жалпы кредит саны: 15 кредит (360 сағат)

Әзірлеушілер: Исаев Т.О.

Мустафаев Е.Е.

Бөрібаев Т.С.

Тастанбеков А.А.

«Сурет және кескіндеме»

мәжіліс отырысында мақұлданды

№ 1 хаттама «31» 08 2021 ж.

Кафедра меңгерушісі:

(қолы)

Тастанбеков А.А.

Т.А.Ә

Шымент -2021 ж

Түсіндірме жазба

«**КМ 01:КМ1 Эскиздер жасай отырып, суреттегі көркем сауаттылықты меңгеру** бойынша жұмыстың әдістері мен реттілігін меңгеру» пәнінен жұмыс оқу бағдарламасы ҚР Мемлекеттік жалпыға міндетті техникалық және кәсіптік білім берудің стандартына сәйкес :02130100 - «Кескіндеме, мүсін және графика» (Түрлері бойынша) мамандығы бойынша үлгілік оқу жоспарлары және білім беретін оқу бағдарламалардың жинағына сәйкес жасалынған (ҚР БЖҒМ 31.09.2017 ж. №553 бұйрығымен бекітілген).

Пәннің негізгі мақсаты:

- білім алушыларды жалпы және академиялық суретке үйрету, тәжірбиелік дағдылары мен білімдерін пайдаланып, «қарапайымнан күрделіге өту» принципі бойынша қарапайым заттан күрделі адам тұлғасына өту.

Оқу пәнінің міндеттері:

- оқытудың басты сатысында компоновкалық шешімі, сызықтық-перспектива заңдарын ескере отырып, затты кеңістікке орналастыру. Заттардың құрылымын, пропорционалдық қатынастарын сақтай отырып формасын табу, заттың формасын талдау және оны сомдап үйрену.

- негізгіні қосалқыдан бөлу, натураны толық көру, қоршаған ортамен байланыстыру, модельдің формаларын табу.

Оқу бағдарламасы төменгі принциптерден құрылды:

- ғылымилығы, жүйелілігі, реттілігі, қарапайымнан күрделіге өтуі.

- білім алушылардың жас ерекшеліктерін есепке ала отырып тақырыпты, тапсырмаларды, жаттығуларды таңдау.

- күнделікті көрнекті құралдарды пайдалану.

- білім алушыларды жоғарғы сатылы білім алуға дайындау.

Бастапқы идеядан алдын ала сомдауға дейінгі техникалық тапсырмаға негізделген мүсіндер жасау бойынша жұмыстарды жоспарлау. Шығармашылық жобаларды құру кезінде композицияның заңдылықтарын зерттейді, кеңістіктік-бейнелі ойлау, сондай-ақ жобалау мүсіндердің тәсілдерін сомдайды, жобалау мәселесін шешуге тұжырымдамалық, шығармашылық көзқарасқа негізделген жобалау идеясын әзірлеу; мүмкін болатын шешімдер жиынтығын синтездеу және адамның утилитарлық және эстетикалық қажеттіліктерін қанағаттандыратын саябақ - объектілерді жобалау кезінде өз ұсыныстарын ғылыми негіздеу.

Қарапайым заттардан, мысалы геометриялық денелерді салып, суреттің негізгі заңдылықтарын меңгергенде бағдарламада бірте – бірте формасы мен құрылымы жағынан өте күрделі натураны салуға ауысады. Геометриялық және тұрмыстық заттардың формасын оқып үйренгенде білім алушыларға капитель, симметрияны, капительдің бөліктерінің пропорционалдық қатынасын, құрылымның үйлесімділігі мен бірлігін оқып үйренуге көмектеседі.

Мүсін курсы орта буын маманы үшін адам басының сүйектік негізін бас сүйекті зерттеуден басталады. Содан кейін бағдарлама бойынша білім алушылар Давидтің бет бөліктерінің суретін салулары және Гудонның гипстік басының экоршесін жасауы тиіс. Бұл бастың құрылымы мен бұлшық ет негіздерін түсінуге мүмкіндік береді. Тірі модель басының суреті едәуір терең білім мен тәжірбиені қажет етеді.

Білім алушылардың назары форма мен құрылымға, жалпыдан бастап жекелікке жүйелілікпен өтудегі қатынастармен жұмыс істеуге аударылады.

Білім алушылар бас сүйекті аяқтағаннан кейін адам денесінің анатомиясын зерттеуге көшеді. Алдымен сүйектік негізден яғни қаңқадан бастап, содан кейін дене мүшелеріне. Қол, аяқ, омыртқа және т.б. Гудон экоршесіне көп көңіл бөлінеді. Адам денесінің сүйек бұлшық ет негіздерін, пластикасын зерттеуге басты назар аударылады. Білім алушылардан модельді толық конструктивтік талдау жасау талап етіледі. «Шеберлік» курсы бағдарламасы шығармашылық қиялды дамытуда реттілігімен қаралады. Білім алушылардың жеке шығармашылығын ұқыпты қарау керек. Білім алушылардың көркемдік ойын дамытуы үшін, бейнелеуге шығармашылық талапты өңдеу керек, сонымен қатар табиғатқа және өмірге деген сезімді күшейту, өндірістік оқытусабақтарын оқып үйренуге, картинаны жазықтыққа үйлестіре білуге: ритмикалық және түстердің үйлесімділігі заңдылықтарын меңгеру, формасы мен түсін құру, негізгіге қосалқының бағыныштылығы т.б. Картинаның үйлесімділік шешімі немқұрайсыз сызбалар мен заңдармен ал оның мазмұны мен шығармашылық ойы анықталады. Нағыз сауатты тұтастыру, жоғалған ой, терең ойлар картинаны көркем туындыға айналдырмайды. Үйлестіруді құрмай тұрып алдымен ойлау қажет. Бастапқы ой және үйлестіру және мүсіндеу әдістерінде бастапқыны анықтайды.

- Геометриялық формалармен танысу.
- Дененің анатомиялық құрылымымен танысу. (адам қаңқасы, бұлшық еттері)
- Пропорция немесе адам дене бөліктерінің қарым-қатынасы туралы оқып үйрену.
- Қаңқа негізінде құрастыру және бұлшық еттерді талдау.
- Теориялық оқу және оны практикада қолдану.

Пән/модуль сипаттамасы	
Мүсін сомдаудың қыр сырын пластикалық құрылысын, пропорциясын меңгереді.	
Қалыптастырылатын құзыреттілік	
<ul style="list-style-type: none"> - Білім алушының коммуникативтік құзіреттілігін қалыптастырады. - Өз ойын ауызша және тәжірбие түрде еркін жеткізе біледі. - Сыни ойлайды. - Топта жұмыс жасайды. - Өртүрлі деректерден алынған ақпараттарды пайдалану дағдысы қалыптасады. 	
Постреквизиттер	Өртүрлі материалдарды жасау кезінде классикалық және қазіргі заманғы көркем материалдарды пайдалану, Мүсінші мамандыққа кіріспе, Үйлестіру, техника және технология
Пререквизиттер	«Композиция негіздері», «Сурет», «Мүсін».
Оқытуға қажетті құралдар, жабдықтар	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Н.Либман «О скульптуре»-М1962 год 2. И.Шмидт «В мастерской скульптора» Л 1963 г. 3. О.Воронова «Искусства скульптуры»-1981г. 4. А.Голубкина «Некоторые слова о ремесле скульптора»-М 1963г. 5. Н.Томский «Заметки скульптора» М-1965г. 	

6. Интернет-ресурстары, ноутбук, смартфон.	
Оқытушының байланыс ақпараты:	
Ф.И.О.	Тел.

Семестр бойынша сағаттарды бөлу

Пән/модульдің коды және атауы	Модульдегі барлық сағат саны	Соның ішінде								Барлығы	
		1 курс		2 курс		3 курс		4 курс			
		1 семестр	2 семестр	3 семестр	4 семестр	5 семестр	6 семестр	7 семестр	8 семестр		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
КМ1 Эскиздер жасай отырып, суреттегі көркем сауаттылықты меңгеру											360
ОН 1.1. Мүсіншеберлігінің негіздерін меңгеру.			24								
ОН 1.2. Эскизді жүргізудің негізгі ережелерін меңгеру мен кезеңдерін сақтау.			24	24	24						
ОН 1.3. Эскизді орындау барысында графикалық құралдарды қолдана отырып, әртүрлі әдістер мен тәсілдерді қолдану.					24	24					
ОН 1.4 Композицияның сипаттамалық формалары мен құрылымын модельдеу.					48	24					
ОН 1.5 Фигура құрылымының пропорциялары мен негізгі ерекшеліктері туралы білімді меңгеру.					24	24					
ОН 1.6 Мүсіндік нысанның орналасуын жоспарлау.							24				

ОН 1.7 Үлгілердінобайларбойыншажасау.					24					
ОН 1.8 Мүсіндіктуындылардықұрутәсілдері мен ережелерінмеңгеру.				48						

№	Оқыту нәтижелері	Бағалау өлшемдері	Тақырыптар	Барлық сағаттар	Мерзімі	Оның ішінде			Сабақ түрі	Бағалау тапсырмалары
						Теориялық	Зертханалық практикалық	өндірістік оқыту / кәсіптік практика		
1-курс 2 семестр										
		Шеберлік	1 бөлім Геометриялық фигура			2	22			
1	ОН 1.1. Мүсіншеберлігініңнегізді ерінмеңгеру.	Мақсаты: Зертхананың әрбір қызметкерінде жеке бекітілген жұмыс орнының болуы. Жұмыс барысында арнайы киім кию,сыртқы киімдерге бөлек, жеке шкафтардың болуы тиіс. Шеберхананың барлық мастерлері мен оқушыларының қауіпсіздігін қамтамасыз ететін қауіпсіздік техникасына, санитарлық эпидемияға қарсы режиміне және жеке гигиенасына бағытталған шараларға арналған нұсқаулардың болуы, құрал жабдықтар мен жабдықтардың ақаусыз болуы. Керекті құрал жабдықтар. Сазбалшық, тақтай, стек, станок,	1 тақырып. Шеберлік туралы кіріспе әңгіме.	2		2			Теориялық	

		ара, сым, шеге, балға, тақтайша т.б. Тәжірибелік сабақ Шеберлік туралы әңгіме.							
2		<p>Мақсаты: Шеберхананың барлық мастерлері мен оқушыларының қауіпсіздігін қамтамасыз ететін қауіпсіздік техникасына, санитарлық эпидемияға қарсы режиміне және жеке гигиенасына бағытталған шараларға арналған нұсқаулардың болуы, құрал жабдықтар мен жабдықтардың ақаусыз болуы.</p> <p>Керекті құрал жабдықтар. Сазбалшық, тақтай, стек, станок, ара, сым, шеге, балға, тақтайша т.б.</p> <p>Тәжірибелік сабақ: Қарапайым геометриялық фигуралардың формасымен таныстыру. сазбалшық туралы қарапайым түсінік. Геометриялық фигураның формасын табу. Қарапайым формасын табу. Жалпы форма мен жеке форманы айыру, .</p>	2 тақырып. Қарапайым бір геометриялық фигура	8			8	Практикалық	Қарапайым геометриялық фигуралардың суреттемелері
		Мүсін туралы әңгіме. Саз балшықты дайындаудың әдістері.						Практикалық	
		Қарапайым геометриялық фигураға қанка құрастырып дайындау.						Практикалық	
		Үлкен көлеммен орта және кіші колемдерді сомдау.						Практикалық	
		Жұмысты аяқтау түйіндеу.						Практикалық	

	ОН 2.2. Қаңқаконструкцияларын құру, бұйымдардыарматуралау	<p>Мақсаты. Орындалатын модельдің структурасына сәйкес қаңқаны дұрыс құрастыра білу . Пропорцияларын масштабта айқындай білу.Қолданылатын материалдың түріне қарай беріктігін ескеру. Конструкциялық ерекшеліктерін ескеру. Керекті құрал жабдықтар. Сазбалшық, тақтай, стек, станок, ара, сым, шеге, балға, тақтайша т.б. Тәжірибелік сабақ: Күрделі геометриялық фигуралардың формасымен таныстыру. сазбалшық туралы қарапайым түсінік. Геометриялық фигураның формасын табу. Қарапайым формасын табу. Жалпы форма мен жеке форманы айыру,</p>	3 тақырып. Күрделі геометриялық фигура	14							Күрделігеометриялық фигуралардыңсуреттемелері
		Күрделі геометриялық фигураға қаңқа құрастырып дайындау								Практикалық	
		Жалпы көлемімен орта көлемді сомдау.								Практикалық	
		Күрделі геометриялық фигураныңиформасын ұқсата сомдау.								Практикалық	
		Саз балшықта күрделі жұмыртқаны сомдап шығу.								Практикалық	
		Жұмысты аяқтау түйіндеу.								Практикалық	
		Сурет	1 бөлім. Суреттегі үйлесімділік			2	22				
4	ОН 1.2. Эскизді жүргізудің әдістемелік дәйектілігі мен кезеңдерін сақтау.	<p>Мақсаты: Сурет — болмысы зерттеудің және бейнелеудің аса маңызды құралы, бүкіл реалистік бейнелеу өнерінің түп қазығы екенін танып білу.</p>		24						Практикалық	Қарапайым геометриялық фигуралар: пирамида, алтыбұрышты

Сипаты жағынан суреттер мейлінше сан алуан болып келуі, бұл сырт көзге шимай- шатпақ болып көрінуі мүмкін екенін, шиыршық атқан, тіпті қас -қағым сәтте дерлік жасала салған нобай сызықтар болуы мүмкін екеніне көз жеткізу.

Олардың идеялы-дүниетанымдық, образды және композициялық тұтастығы, кеңістік пен уақытты көркемдік ұйымдастырудағы жалпы қатысулары, масштаб, пропорция, ырғақтық сипаттары өнердің сапасын жақсартатына мысалдар келтіре білу, қабылдауды белсендендіруге талпынады, көпжоспарлылық пен көркемдік идеяның жан-жақтылығын, адамға жан-жақты эмоционалды беретін әсерлерін сезініп түсіне білу.

Керекті құрал жабдықтар.

Қағаз А3. ватман, В3. В5. В7. жұмсақ сызатын қалам, өшіргіш, гельді ручка, резак, 40-50 планшет. т.б.

Тәжірибелік сабақ:

Қарапайым геометриялық фигуралармен танысу: пирамида, алтыбұрышты призма конус конструкциясы.

Сызықтық перспектива туралы қарапайым түсінік. Форматтың композициялық шешімі, қойылған геометриялық фигураларды әр жерден жылдам өлшеусіз көзбен қағазда орналастыра наброска салдыру. Конструкциясын құрылысын тез анықтап салдыра

**1 тақырып.
Қарапайым
геометриялық
фигуралар: пирамида,
алтыбұрышты призма
конус конструкциясы**

призма конус
конструкциясы суре
ттемелері

		білу. Құрылымы конструктивті талдау, қойылған геометриялық фигураны әр жерден жылдам өлшеусіз көзбен қағазда орналастыра наброска салдыру. Конструкциясын құрылысын тез анықтап салдыра білу.								
		Мәнерлеп қағаз бетіне суретін салу.(конпановка) Форматтың композициялық шешімі.							Практикалық	
		Жалпы формасын салу.							Практикалық	
		Құрылымы конструктивті талдау.							Практикалық	
		Жарықпен көлеңкені үйлестіру. Құрылымы конструктивті талдау.							Практикалық	
		Үлкен және кіші формасын табу .							Практикалық	
		Материалдығын беру.							Практикалық	
		Детальдарын салу.							Практикалық	
		Жұмысты аяқтау түйіндеу.							Практикалық	

2-курс 3 семестр

		Сурет	2 бөлім.Пішіннің құрылуы мен конструкциясы туралы жалпы түсінік.	24	2	22			
	ОН 1.2. Эскизді жүргізудің әдістемелік дәйектілігі мен кезеңдерін сақтау.	Мақсаты: Әр түрлі формадағы тұрмыстық заттардың нобайларын зерттеу. Қарапайым нобайды сезіну және олардың идеялы- дүниетанымдық, образды және композициялық тұтастығы, кеңістік пен уақытты көркемдік ұйымдастырудағы жалпы қатысулары, масштаб, пропорция, ырғақтық сипаттары өнердің сапасын жақсартатына мысалдар келтіре білу, қабылдауды белсендендіруге талпынады,	1 тақырып Әр түрлі формадағы және тұрмыстық заттардың нобайлары мен суреттемелері.			12			Әр түрлі формадағы және тұрмыстық заттардың нобайлары мен суреттемелері

көпжоспарлылық пен көркемдік идеяның жан-жақтылығын, адамға жан-жақты эмоционалды беретін әсерлерін сезініп түсіне білу.

Керекті құрал жабдықтар.

Қағаз А3. ватман, В3. В5. В7. жұмсақ сызатын қалам, өшіргіш, гельді ручка, резак, 40-50 планшет. т.б.

Тәжірибелік сабақ:

Қарапайым тұрмыстық заттардың фигуралармен танысу: шәугім, кесе, ожау, т.б.

Сызықтық перспектива туралы қарапайым түсінік. Форматтың композициялық шешімі, қойылған геометриялық фигураларды әр жерден жылдам өлшеусіз көзбен қағазда орналастыра наброска салдыру. Конструкциясын құрылысын тез анықтап салдыра білу.

Құрылымы конструктивті талдау, қойылған геометриялық фигураны әр жерден жылдам өлшеусіз көзбен қағазда орналастыра наброска салдыру. Конструкциясын құрылысын тез анықтап салдыра білу.

Форматтың композициялық шешімі.

Құрылымы конструктивті талдау.

Жалпы формасын табу.

Жарықпен көлеңкені үйлестіру.

Материалдығын беру.

Форианы іздеу.

Детальдарын сомдау.

Жұмысты аяқтау түйіндеу.

Мақсаты:

Симметриялық гипс розеткасын

1

10

Симметриялық гипс розеткасын

салу. Симметрия заңдылықтарын талдау. Симметриялық гипс розеткасының пропорциясын табу және сезіну. Кеңістікке уйлестіру. Масштаб, пропорция, ырғақтық сипаттары өнердің сапасын жақсартатынына мысалдар келтіре білу, симетрияның заңдылықтарын уйрету, көпжоспарлылық пен көркемдік идеяның жан-жақтылығын, адамға жан-жақты эмоционалды беретін әсерлерін сезініп түсіне білу.

Керекті құрал жабдықтар.
 Қағаз А3. ватман, В3. В5. В7. жұмсақ сызатын қалам, өшіргіш, гельді ручка, резак, 40-50 планшет. т.б.

Тәжірибелік сабақ:
 Симметрияның заңдылықтарымен танысу: гипсты розетка, қарапайым және кірделі түрлері. Сызықтық перспектива туралы қарапайым түсінік. Форматтың композициялық шешімі, қойылған гипсты розетканың әр жерден жылдам өлшеусіз көзбен қағазда орналастыра наброска салдыру. Конструкциясын құрылысын тез анықтап салдыра білу. Құрылымы конструктивті талдау, қойылған геометриялық фигураны әр жерден жылдам өлшеусіз көзбен қағазда орналастыра наброска салдыру. Конструкциясын құрылысын тез анықтап салдыра білу.

тақырып Симметриялық гипс розеткасын сызықтық байланысты есепке ала отырып құру заңдылықтары.

сызықтық байланысты есепке ала отырып суреттеу.

Симметрия заңдылықтарымен танысу .

Конпановкасын табу.

		Жарықпен көлеңкені үйлестіру.							
		Материалдығын беру.							
		Детальдарын сомдау.							
		Жұмысты аяқтау түйіндеу.							
		Шеберлік	1 бөлім. Адамның бас сүйегі	48		48		Практикалық	
6	ОН 1.8 Мүсіндіктуындылардықұ рутәсілдері мен ережелерінмеңгеру.	Максаты. Адам бас сүйегінің структурасына сәйкес қаңқаны дұрыс құрастыра білу . Пропорцияларын масштабта айқындай білу.Қолданылатын материалдың түріне қарай беріктігін ескеру. Конструкциялық ерекшеліктерін ескеру. Керекті құрал жабдықтар. Сазбалшық, тақтай, стек, станок, ара, сым, шеге, балға, тақтайша т.б. Тәжірибелік сабақ: Адам бас сүйегінің формасымен таныстыру. сазбалшық туралы қарапайым түсінік. Адам бас қаңқасының формасын табу. Қарапайым формасын табу. Жалпы форма мен жеке форманы айыру,	1 тақырып. Адамның бас сүйегі (академиялық)	24		24		Практикалық	Адамның бас сүйегі
		Қаңқа дайындау.						Практикалық	
		Жалпы формасын сомдау.						Практикалық	
		Адам бас сүйегінің формасын табу.							
		Мүсінді кеңістікке орналастыру							
		Үлкен және кіші формасын табу .							
		Детальдарын сомдау.							

		Жұмысты аяқтау түйіндеу.							Практикалық	
7		<p>Мақсаты. Адам бас сүйегінің (обрубок) структурасына сәйкес қаңқаны дұрыс құрастыра білу . Пропорцияларын масштабта айқындай білу.Қолданылатын материалдың түріне қарай беріктігін ескеру. Конструкциялық ерекшеліктерін ескеру. Керекті құрал жабдықтар. Сазбалшық, тақтай, стек, станок, ара, сым, шеге, балға, тақтайша т.б. Тәжірибелік сабақ: Адам бас сүйегінің формасымен таныстыру. сазбалшық туралы қарапайым түсінік. Адам бас қаңқасының формасын табу. Қарапайым формасын табу. Жалпы форма мен жеке форманы айыру,</p>	2 тақырып. Адамның бас сүйегі (обрубок)	24			24		Практикалық	Адамның бас сүйегі
		Қаңқа дайындау.							Практикалық	
		Қаңқаны тақтайшаға орналастыру.							Практикалық	
		Адам бас сүйегінің формасын табу.								
		Мүсінді кеңістікке орналастыру								
		Үлкен және кіші формасын табу .								
		Детальдарын сомдау.								
		Жұмысты аяқтау түйіндеу.							Практикалық	
2-курс 4 семестр										
		Сурет	1 бөлім. Перспектива туралы жалпы мәлімет.Қарапайым тұрмыстық заттардан жасалған натюрморттар	24					Практикалық	

8	<p>ОН 1.2. Эскизді жүргізудің әдістемелік дәйектілігі мен кезеңдерін сақтау.</p>	<p>Мақсаты: Әр түрлі формадағы тұрмыстық заттардың нобайларын зерттеу. Қарапайым нобайды сезіну және олардың идеялы-дүниетанымдық, образды және композициялық тұтастығы, кеңістік пен уақытты көркемдік ұйымдастырудағы жалпы қатысулары, масштаб, пропорция, ырғақтық сипаттары өнердің сапасын жақсартатына мысалдар келтіре білу, қабылдауды белсендендіруге талпынады, көпжоспарлылық пен көркемдік идеяның жан-жақтылығын, адамға жан-жақты эмоционалды беретін әсерлерін сезініп түсіне білу.</p> <p>Керекті құрал жабдықтар. Қағаз А3. ватман, В3. В5. В7. жұмсақ сызатын қалам, өшіргіш, гельді ручка, резак, 40-50 планшет. т.б.</p> <p>Тәжірибелік сабақ: Қарапайым тұрмыстық заттардың фигуралармен танысу: құмыра, кесе, ожау, т.б. Сызықтық перспектива туралы қарапайым түсінік. Форматтың композициялық шешімі, қойылған геометриялық фигураларды әр жерден жылдам өлшеусіз көзбен қағазда орналастыра наброска салдыру. Конструкциясын құрылысын тез анықтап салдыра білу. Құрылымы конструктивті талдау, қойылған геометриялық фигураны әр жерден жылдам өлшеусіз көзбен</p>	<p>1 тақырып. Қарапайым тұрмыстық заттардан жасалған натюрморттар.</p>	24			24	Практикалық	Қарапайым тұрмыстық заттардан жасалған натюрморттар. суреттемелері
---	--	--	--	----	--	--	----	-------------	--

		қағазда орналастыра наброска салдыру. Конструкциясын құрылысын тез анықтап салдыра білу.								
		Форматтың компоновкалық шешімі.							Практикалық	
		Құрылымы конструктивті талдау.							Практикалық	
		Жалпы формасын табу.								
		Жарықпен көлеңкені үйлестіру.								
		Материалдығын беру.								
		Үлкен формаларды табу.								
		Детальдарын сомдау.								
		Жұмысты аяқтау түйіндеу.							Практикалық	
8	ОН 1.3. Эскизді орындау барысында графикалық құралдарды қолдана отырып, әртүрлі әдістер мен тәсілдерді қолдану.	Мақсаты: Форматтың композициялық шешімі, конструктивтік талдау, тұрмыстық заттардың пропорциональдық қатынасы, жалпы формасын формасын беру, өңдік шешім, бастыны қосалқыдан айыру, нобайды қабылдау тұтастығы. 40x50 форматта ұзақ мерзімде күрделі конструкциялы сызықтық сурет салу. Керекті құрал жабдықтар. Қағаз А3. ватман, В3. В5. В7. жұмсақ сызатын қалам, өшіргіш, гельді ручка, резак, 40-50 планшет. т.б. Тәжірибелік сабақ: Форматтың композициялық шешімі, натюрморттың құрылысы, натюрмортты бір ракурсте конструктивті талдау; конструктивтік талдау,	2 тақырып. Күрделі тұрмыстық заттардың нобайы мен суреттемелері КОНСТРУКЦИЯЛЫ СУРЕТ	24			24		Практикалық	Күрделі тұрмыстық заттардың нобайы мен суреттемелері

		өндік талдау және натюрмортты көлемін басқа ракурсте беру.							
		Құрылымы конструктивті талдау.						Практикалық	
		Жалпы формасын табу.						Практикалық	
		Жарықпен көлеңкені үйлестіру.						Практикалық	
		Материалдығын беру.						Практикалық	
		Форианы іздеу.						Практикалық	
		Детальдарын сомдау.						Практикалық	
		Жұмысты орындау барысында көлеңке жақтарын белгілеу.						Практикалық	
		Жұмысты бір реңге бағындырып, жинақтап, түйіндеу.						Практикалық	
		Жұмысты аяқтау.						Практикалық	
		Материалмен жұмыс	1 бөлім. Екі компонентті пластик.	48			48	Практикалық	
	ОН 1.4 Композицияның сипаттам алық формалары мен құрылымын модельдеу.	Мақсаты: Шыны пластиктің түрлері оның жасалу техникасының теориялық негіздерін білу. Скульптура шығармаларының станокты және монументті сәндік түрлерінің ерекшеліктерін ажырата білу. Мүсін өнерінде материалмен мүсін жасауға үйретудің жаңа технологиялық тәсілдерін игеру. Шыны пластике жұмыс жасауда қолданылатын аппараттардың қызметі мен міндеттерін танып білу. Скульптура құю тәсілдерін қолдана білу. Керекті құрал жабдықтар. Шыны пластик, май, бетперде, көзілдірік, сым, шеге, балға, тақтайша т.б. Тәжірибелік сабақ:	1 тақырып. Шыны пластик	24			24	Практикалық	Шыны пластик

		Материалдардың түрлерімен танысу. Мүсіннің түрлерімен танысу және қандай материалдардан жасалатындарын үйрету. Шыны пластикпен танысу. Материалдың қолдану жолдарымен танысу. Қатты материалдар жайлы түсінік.								
		Шыны пластиктің құрамымен танысу.							Практикалық	
		Мүсінді форма алу үшін бөлудің жолдары.							Практикалық	
		Мүсінді формаларға бөлу.								
		Шыны пластиктің құрамын талдау.								
		Материалдардың түрімен танысу.								
		Форма алу жолдарымен танысу.							Практикалық	
		<p>Мақсаты: Қатты пластиктің түрлері оның жасалу техникасының теориялық негіздерін білу. Скульптура шығармаларының станокты және монументті сәндік түрлерінің ерекшеліктерін ажырата білу. Мүсін өнерінде материалмен мүсін жасауға үйретудің жаңа технологиялық тәсілдерін игеру. Қатты пластике жұмыс жасауда қолданылатын аппараттардың қызметі мен міндеттерін танып білу. Скульптура құю тәсілдерін қолдана білу.</p> <p>Керекті құрал жабдықтар. Қатты пластик, май, бетперде, көзілдірік, сым, шеге, балға, тақтайша т.б.</p> <p>Тәжірибелік сабақ: Материалдардың түрлерімен танысу. Мүсіннің түрлерімен танысу және қандай материалдардан жасалатындарын үйрету. Қатты пластикпен танысу. Материалдың</p>	<p>2 тақырып. Қатты пластик</p>	24			24	Практикалық	Қатты пластик	

		қолдану жолдарымен танысу. Қатты материалдар жайлы түсінік.								
		Қатты пластиктің құрамымен танысу.							Практикалық	
		Мүсінді форма алу үшін бөлудің жолдары.							Практикалық	
		Мүсінді формаларға бөлу.								
		Қатты пластиктің құрамын талдау.								
		Материалдардың түрімен танысу.								
		Форма алу жолдарымен танысу.							Практикалық	
		Сурет								
	ОН 1.5 Фигура құрылымының пропорциялары мен негізгі ерекшеліктері туралы білімді меңгеру.	<p>Мақсаты: Заттарды материалы бойынша қарама-қарсы және өңіне байланысты құрылған натюрморт. Көзқарасты таңдау, тиімді құрылыс, дұрыс пропорциялардың табылуы, жарық түсірудің жеткізілуі, реңдік қатынастардың талқысы.</p> <p>Материалдар мен құрал-жабдықтар; А3 қағаздар, планшет, акварель, гуашь, қылқалам, өшіргіш, т.б. қажетті заттар.</p> <p>Тәжірибелік жұмыстар; Натюрморт тақырыбында түсінік беру. Қағазда фор эскиздер үйлесімін құрастыру. Жарыққа, реңнің қоюлығы мен күшіне қарай бейненің түстік құрылысының үйлесімді сәйкестігі. Нәтижелі табылған үйлесімді планшетте туынды етіп шеберлік пен орындау. Форматтың композициялық шешімі, құрылуы, түстік және реңдік қатынастардың жеткізілуі,</p>	1 тақырып. Заттарды материалы бойынша қарама-қарсы және өңіне байланысты құрылған натюрморт	24			24		Практикалық	Заттарды материалы бойынша қарама-қарсы және өңіне байланысты құрылған натюрморт суретте мелері

		Компоновкалық шешімін табу.							
		Композициялық шешімін табу.						Практикалық	
		Құрылымы конструктивті талдау.						Практикалық	
		Жалпы формасын табу.							
		Жарықпен көлеңкені үйлестіру.							
		Материалдығын беру.							
		Форианы іздеу.							
		Детальдарын сомдау.						Практикалық	
		Жұмысты орындау барысында көлеңке жақтарын белгілеу.						Практикалық	
		Жұмысты бір реңге бағындырып, жинақтап, түйіндеу.						Практикалық	
		Жұмысты аяқтау.						Практикалық	
ОН 1.7 Үлгілерді нобайлар бойынша жасау.	<p>Мақсаты: Арыстанның бас релефы. Релефтың заңдылықтары, пропорциялардың табылуы, жарық түсірудің жеткізілуі, реңдік қатынастардың талқысы.</p> <p>Материалдар мен құрал-жабдықтар; А3 қағаздар, планшет, акварель, гуашь, қылқалам, өшіргіш, т.б. қажетті заттар.</p> <p>Тәжірибелік жұмыстар; Релеф тақырыбында түсінік беру. Қағазда фор эскиздер үйлесімін құрастыру. Жарыққа, реңнің қоюлығы мен күшіне қарай бейненің түстік құрылысының үйлесімді сәйкестігі. Нәтижелі табылған үйлесімді планшетте туынды етіп шеберлік пен орындау. Арыстанның анатомиясының құрылысы. қатынастардың қарама-</p>	<p>1 тақырып. Оптикалық иллюзия, пропорция туралы түсінік. Гипстік көшірме бедер суреті (арыстан маскасы)</p>	24			24	Практикалық	Гипстік көшірме бедер суреті (арыстан маскасы)	

	қайшылығының жеткізілуі.								
	Компоновкалық шешімін табу							Практикалық	
	Композициялық шешімін табу.							Практикалық	
	Құрылымы конструктивті талдау.							Практикалық	
	Жалпы формасын табу.								
	Жарықпен көлеңкені үйлестіру.								
	Жұмысты орындау барысында көлеңке жақтарын белгілеу.							Практикалық	
	Жұмысты бір реңге бағындырып, жинақтап, түйіндеу.							Практикалық	
	Жұмысты аяқтау.							Практикалық	

3-курс 5-семестр

	Сурет	1 бөлім. Адам анатомиясы мен қаңқасының құрылымын. Гипстен жасалған адам басының суреті. Бас сүйек	24					Практикалық	
ОН 1.3. Эскизді орындау барысында графикалық құралдарды қолдана отырып, әртүрлі әдістер мен тәсілдерді қолдану.	Мақсаты: Форматың композициялық шешімі, басты конструктивтік талдау, формасын, бас бөлшектерінің байланысы, көлемі мен сипатын беру, жарық көлеңкеде, қатпарлықты модельдеуді беру, материалдығын беру. 40x50 форматта ұзақ мерзімде күрделі конструкциялы сызықтық сурет салу. Керекті құрал жабдықтар. Қағаз А3. ватман, В3. В5. В7. жұмсақ сызатын қалам, өшіргіш, гельді ручка, резак, 40-50 планшет. т.б. Тәжірибелік сабақ:	1 тақырып. Бас сүйек	24			24		Практикалық	Бас сүйек

		Форматтың композициялық шешімі, бас сүйектің құрылысы, бас сүйекті бір ракурсте конструктивті талдау; конструктивтік талдау, өндік талдау және бас сүйек көлемін басқа ракурсте беру.								
		Адам бас сүйегін қағаз бетіне дұрыс орналастыру.							Практикалық	
		Бастың негізгі мүшелерінің конструктивтік құрылымын реттеу.							Практикалық	
		Бас сүйектің пропорциясын ретке келтіру.							Практикалық	
		Бас сүйектің сызықтық конструкциясын табу.							Практикалық	
		Негізгі пропорцияларын белгілеу.							Практикалық	
		Негізгі мүшелерінің жалпы пішінінің құрылымын салу.							Практикалық	
		Жұмысты орындау барысында көлеңке жақтарын белгілеу.							Практикалық	
		Жұмысты бір реңге бағындырып, жинақтап, түйіндеу.							Практикалық	
		Жұмысты аяқтау.							Практикалық	
		Материалмен жұмыс								
	ОН 1.4 Композицияның сипаттам алық формалары мен құрылымын модельдеу.	Мақсаты: Мыстан жасалу техникасының теориялық негіздерін білу. Мыстан бедерлі жұмыс жасау жолдары. Мыстың құрамымен танысу. Скульптура шығармаларының станокты және монументті сәндік түрлерінің	1 тақырып. Мүсінді мыстан шағын бедерлі жұмыс орындау	24			24		Практикалық	Мүсінді мыстан шағын бедерлі жұмыс орындау

		<p>ерекшеліктерін ажырата білу. Мүсін өнерінде материалмен мүсін жасауға үйретудің жаңа технологиялық тәсілдерін игеру. Мыста жұмыс жасауда қолданылатын аппараттардың қызметі мен міндеттерін танып білу. Скульптура құю тәсілдерін қолдана білу.</p> <p>Керекті құрал жабдықтар. Мыс, цемент, бетперде, көзілдірік, сым, шеге, балға, тақтайша т.б.</p> <p>Тәжірибелік сабақ: Материалдардың түрлерімен танысу. Мүсіннің түрлерімен танысу және қандай материалдардан жасалатындарын үйрету. Мыстың құрамымен танысу. Материалдың қолдану жолдарымен танысу. Қатты материалдар жайлы түсінік.</p>									
		Мүсінді формаларға бөлу.								Практикалық	
		Мүсіннің бедерлеп формасын шығару.								Практикалық	
		Материалдардың түрімен танысу.								Практикалық	
		Форма алу жолдарымен танысу.								Практикалық	
		Бетонның үстіне мыстан бедерлеп мүсінді шығару.								Практикалық	
		Мысты бір-біріне жалғау жолдары.								Практикалық	
		Мысты жинақтау.								Практикалық	
		Жұмысты бір реңге бағындырып, жинақтап, түйіндеу.								Практикалық	
		Жұмысты аяқтау.								Практикалық	
		Сурет									
	ОН 1.5 Фигура құрылымының пропорциялары мен негізгі ерекшеліктері туралы білімді меңгеру.	Мақсаты: Экорше бас бұлшық етінің	2 тақырып. Экорше бас бұлшық	24				24		Практикалық	Экорше

анатомиясы, басты конструктивтік талдау, формасын, бас бөлшектерінің байланысы, көлемі мен сипатын беру, жарық көлеңкеде, қатпарлықты модельдеуді беру, материалдығын беру. 40x50 форматта ұзақ мерзімде күрделі конструкциялы сызықтық сурет салу.

Керекті құрал жабдықтар.
Қағаз А3. ватман, В3. В5. В7. жұмсақ сызатын қалам, өшіргіш, гельді ручка, резак, 40-50 планшет. т.б.

Тәжірибелік сабақ:
Форматтың композициялық шешімі, бас сүйектің құрылысы, бас сүйекті бір ракурсте конструктивті талдау; конструктивтік талдау, өңдік талдау және бас сүйек көлемін басқа ракурсте беру.

етінің бедері.

Экорше бас бұлшық етінің анатомиясын талдау.

Бастың негізгі мүшелерінің конструктивтік құрылымын реттеу.

Экорше бас бұлшық етінің пропорциясын ретке келтіру.

Бұлшық еттердің сызықтық конструкциясын табу.

Негізгі пропорцияларын белгілеу.

Негізгі мүшелерінің жалпы пішінінің құрылымын салу.

Жұмысты орындау барысында көлеңке жақтарын белгілеу.

Практикалық

Практикалық

Практикалық

Практикалық

Практикалық

Практикалық

Практикалық

